

№ 707/26 від 04.06.2026

Прем'єр-міністру України

Юлії СВИРИДЕНКО

Про захист прав дітей на освіту

Шановна пані Юліє!

Користуючись нагодою, засвідчуємо Вам повагу та від імені Правління Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад» звертаємось з таким.

Наразі завершився 2025/2026 навчальний рік, що, з огляду на воєнний стан, спричинив чергові суттєві виклики щодо освітніх втрат дітей, насамперед тих, які позбавлені можливості навчатись офлайн. Представники органів місцевого самоврядування часто наголошують на найбільш критичній потребі – наявності у закладах освіти укриттів. Про це нещодавно йшлося і під час засідання Платформи «Дитинство» Всеукраїнської асоціації ОТГ, що відбулось 26 травня 2026 року.

Всеукраїнська асоціація ОТГ, безперечно, вітає рішення Уряду, спрямовані на спрямування коштів з державного бюджету місцевим бюджетам на умовах співфінансування для реалізації проектів з будівництва та облаштування укриттів у закладах освіти, однак розподіл субвенції між місцевими бюджетами здійснює Кабінет Міністрів України на підставі поданих та відібраних проектних заявок згідно із затвердженими Порядком та умовами, обсяг коштів якої, на жаль, залишається обмеженим, водночас процес виділення таких ресурсів має повільний темп, продемонстрований за чотири роки повномасштабної війни, а кількість укриттів, які б дійсно відповідали всім вимогам захисту дітей, залишається вкрай недостатньою.

Варто зауважити, що доступ до коштів міжнародних донорів відбувається виключно через органи державної виконавчої влади, що значно обмежує ресурси місцевого самоврядування і ставить забезпечення прав дітей на якісну освіту та безпеку у залежність від політичних рішень.

Окрім того, не сформовано достатні стимули, зокрема податкові, для спрямування неопублічних коштів суб'єктами господарювання для благодійної допомоги чи інвестицій у розвиток закладів освіти, насамперед в облаштування захисних споруд.

Усе це ускладнює процедуру доступу до необхідного ресурсу, передбаченого нормативно-правовими актами України у так званих інших джерелах, не заборонених законодавством.

До слова, і законодавство України містить часто суперечливі норми.

Так, наприклад, у вступній частині ДБН В.2.2-5:2023 прямо зазначено, що укриття, збудовані за цими нормами, не захищають від прямого влучання. Це обмеження посилюється тим, що під час евакуації значна кількість дітей одночасно концентрується у незахищених приміщеннях (коридори, сходи, перехідні зони). Відповідно до законодавства відомості про захисні споруди підлягають публічному оприлюдненню в Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва (ЄДЕСБ). Це створює додатковий безпековий чинник, не передбачений у момент розроблення базової концепції укриттів і в межах базових ДБН. Час евакуації до укриттів у середньому становить 10–15 хвилин, тоді як підльотний час балістичних ракет, наприклад у напрямку Києва, за відкритими повідомленнями Повітряних сил ЗСУ – 3–6 хвилин, а міст Полтави чи Суми відповідно менше 3-х хвилин. У чинних нормативних документах час евакуації не корелюється з підльотним часом і не розглядається як критичний параметр захищеності. Сам процес масового переміщення дітей супроводжується додатковими ризиками: паніки, травмування та скупчення вихованців чи учнів у незахищених зонах.

З огляду на це, вкрай критичною є необхідність створення міжвідомчої робочої групи на чолі з Міністерством освіти і науки України з напрацювання нових підходів у сфері захисту дітей та забезпечення безперервності освітнього процесу, до складу якої необхідно включити представників Всеукраїнської асоціації ОТГ. Просимо Вас ініціювати це питання на рівні держави та взяти під особистий контроль його реалізацію.

Отже, питання захисту дітей від наслідків війни та попередження їх освітніх втрат – це не лише питання органів місцевого самоврядування як засновників закладів освіти, а й питання загальнодержавного значення, яке має бути вирішено вже зараз, адже незабаром початок нового 2026/2027 навчального року.

Сподіваємось на співпрацю і вирішення питань захист прав дітей на якісну освіту і безпеку.

З повагою

Голова Правління Асоціації

Олександр КОРИННИЙ

Людмила Мозгова 097 743 05 68, doshkilnaosvita.hromady@gmail.com

СЕД АСКОД - Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад»
№ документа: 707/26
Дата реєстрації: 04.06.2026
Сертифікат: 5E984D526F82F38F04000000FA3DBC0111103E07
Дійсний з: 23.02.2026 16:19:30
Дійсний до: 23.02.2027 23:59:59
Підписувач: КОРИННИЙ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ
Мітка часу: 04.06.2026 14:48:11